

Іменно це демонструють представителі різних регіонів во время виконання итогового контролю по мові. Як правило, результати цього можна передбачити, проаналізувавши участь студентів в дистанційних заняттях, контроль за відвідуванням яких необхідно обов'язково проводити.

Література:

1. Білик О.М. Дистанційне навчання у процесі підготовки іноземних студентів. *Дистанційне навчання – старт із сьогодні в майбутнє* : збірник науково-методичних праць ІІ всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, 19 травня 2016 р. Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2016. С. 10–14.
2. Ефимчик С.Л. Дистанційне навчання іноземними мовами: перспективи і проблеми. *Проблеми лінгвообразования в неязыковом вузе* : матеріали ІІІ Республіканської науково-практичної конференції (с міжнародною участю), 31 січня 2019 г., Мінськ, Біларусь. – Мінськ : БГУ, 2019. С. 48-50.
3. Ісаев Е.А. Технологія дистанційного навчання іноземній мові студентів технічних напрямків підготовки. *Научный вестник Воронежского государственного архитектурно-строительного университета*. 2015. Выпуск № 3(17). С. 71- 75.
4. Кушнір І.Н. О дистанційному навчанні російській мові іноземних студентів-філологів. *Русский язык и литература: проблемы изучения и преподавания*: Сборник научных трудов под общ. ред. Л.А.Кудрявцевой. – К., 2014. Выпуск 8. С. 192-197.
5. Полат Е.С. Теорія і практика дистанційного навчання: Учебное пособие для студентов высших педагогических учебных заведений. – М.: Издательский центр «Академия», 2004. 416 с.

**Основні принципи організації онлайн очної (денної) форми
навчання української мови іноземних студентів
за допомогою дистанційних технологій**

Валіт О.С.

*Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна
м. Харків, Україна
e_mail: e.valit54@gmail.com*

Основна особливість онлайн-навчання на підготовчому відділенні Навчально-наукового інституту міжнародної освіти Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна полягає в активному залученні до дистанційного навчання усіх учасників освітнього процесу.

Важливим при цьому є вміле та правильне застосування усіх можливих методів для вивчення навчальної дисципліни «Українська мова», мета викладання якої полягає в досягненні іноземними слухачами рівня В1

володіння українською мовою шляхом формування необхідних мовних і мовленнєвих умінь у читанні, аудіюванні, говорінні та письмі. Звідси особливим постає забезпечення студентів обсягом навчального матеріалу за допомогою електронних засобів, взаємодія в режимі реального часу викладачів та студентів, процес самостійної роботи студентів із опрацюванням навчального матеріалу, надання веб-консультацій кожному студентові. Навчально-науковий інститут міжнародної освіти має все необхідне оснащення для здійснення онлайн-навчання.

Виходячи зі специфіки викладання мови, викладачі кафедри мовної підготовки 2 Навчально-наукового інституту міжнародної освіти мають досвід проведення занять із залученням інтерактивної платформи Google Classroom, засобів аудіо- і відеозв'язку Zoom, Skype та найбільш розповсюджених серед іноземців месенджерів. Під час онлайн-навчання викладачі активно використовують презентації, створені за допомогою програми PowerPoint: для теоретичного пояснення граматики; для повторення матеріалу; для роботи над лексичними темами та текстами.

Навчання української мови проводиться досвідченим викладачем у форматі синхронних групових веб-занять із використанням відео, аудіо, презентацій, текстів, вправ, інтерактивних тестів.

Основними видами навчальних занять є практичне заняття та консультація.

Обсяг практичних занять становить 534 години на рік. Практичне заняття – вид навчального заняття, на якому викладач організує детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння і навички їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом відповідно сформульованих завдань. Проведення практичного заняття ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі (тестах для виявлення ступеня оволодіння студентами необхідними теоретичними положеннями, наборі завдань різної складності для розв'язання їх

студентами на занятті). Практичне заняття включає проведення попереднього контролю знань, умінь і навичок студентів, постановку загальної проблеми викладачем та його обговорення за участю студентів, розв'язування завдань (ситуаційних, контрольних), їх перевірку, оцінювання. Оцінки, отримані студентом за практичні заняття, враховуються під час виставлення підсумкової оцінки із зазначеної навчальної дисципліни. Перелік тем практичних занять визначається Робочою програмою навчальної дисципліни «Українська мова», укладеною доц. Валіт О.С. та доц. Лагутою Т.М. (Харків, 2020).

Консультація – вид навчального заняття, під час якого студент отримує відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування. Консультація може бути індивідуальною або проводитися для групи студентів, залежно від того, чи викладач консультиє студентів із питань, пов'язаних із виконанням індивідуальних завдань, чи з теоретичних питань навчальної дисципліни. Обсяг часу, відведений викладачу для проведення консультацій із навчальної дисципліни, визначається відповідно до Положення про планування та облік роботи науково-педагогічних працівників університету.

Самостійна робота студента є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових практичних онлайн-занять. За навчальний рік вона складає 356 годин. Самостійна робота студента містить підготовку до онлайн-уроку, самостійне виконання індивідуальних, контрольних і тестових завдань; самостійне читання текстів і переклад лексики; написання творів за передбаченими програмою темами: «Моя сім'я», «Мій факультет і моя група», «Мій робочий день», «Моя країна», «Мій друг/ Моя подруга», «Моя майбутня професія», «Мої інтереси та моє хобі», «Моє рідне місто», «Мій університет», «Мій вільний час», «Моя країна», «Свята і традиції моєї країни». Види і зміст самостійної роботи студента з мови визначаються робочою програмою дисципліни, методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача. Під час самостійної роботи студент має можливість

використовувати електронні посібники, збірки вправ, аудіо- та відеоматеріали, презентації та рекомендовані Інтернет-ресурси.

Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-методичних засобів, передбачених для вивчення мови: електронними підручниками, навчальними та методичними посібниками. Самостійна робота може виконуватися студентом за домашніх умов.

Дидактичні можливості інтерактивних засобів навчання полягають у посиленні мотивації навчання; активізації навчальної діяльності студентів, посиленні їхньої ролі як суб'єкта навчання; індивідуалізації процесу навчання, у використанні основних і допоміжних навчальних впливів, у розширенні меж самостійної діяльності студентів. Це також сприяє урізноманітненню форм подання інформації; урізноманітненню типів навчальних завдань; створенню навчального середовища, яке забезпечує «занурення» студента в уявний світ, у певні соціальні ситуації; постійному застосуванню ігрових прийомів; забезпеченню негайного зворотного зв'язку, можливості рефлексії; можливості відтворення фрагмента навчальної діяльності.

Навчально-методичне забезпечення онлайн очної (денної) форми навчання української мови містить:

- робочу навчальну програму з дисципліни;
- електронні підручники й навчальні посібники;
- інструктивно-методичні матеріали до практичних занять;
- засоби діагностики навчальних досягнень (контрольні роботи, екзаменаційні матеріали);
- методичні матеріали для самостійної роботи студентів.

Електронні навчальні посібники та підручники до курсу:

1. Антонів О. Українська мова для іноземців. Модульний курс: навч. посібн. / О. Антонів, Л. Паучок. – К.: Фірма «ІНКОС», 2012. – 268 с.
2. Валіт О.С. Українська мова для іноземних студентів: навчальний посібник / О.С. Валіт, А.О. Колоколова, Т.М. Лагута. – Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна. – 2019. – 228 с.
3. Вальченко І.В. Ласкаво просимо!: навч. посібник з української мови для іноземних студентів: у 2-х ч. / І.В. Вальченко, Я.М. Прилуцька. – Х.: ХНАМГ, 2011.

4. Корженко В.Я. Українська мова для іноземців. Тексти для читання (початковий етап): навчальний посібник / Корженко В.Я., Присяжна О.Д., Солодар Л.В. – Вінниця: ВНТУ, 2014. – 82 с.
5. Луценко В.І. Українська мова для іноземних студентів: навч. пос. у 4-х т. – Т. 1/ В.І. Луценко. – Дніпро: НГУ, 2017. – 84 с.
6. Назаревич Л.Т. Українська мова для іноземців: практикум / Л.Т. Назаревич, Гавдида Н.І. – Тернопіль : ФОП Паляниця В.А., 2017. – 188 с.
7. Пазюра Л.В. Українська мова. Тексти для читання: практикум. – К.: НАУ, 2009. – 60 с.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відеолекції,
інше методичне забезпечення:

1. Дудик А. 33 хороших ресурса для изучающих украинский язык. — Режим доступа: <http://petitepolyglot.com/%D1%83%D0%BA%D1%80%D0%B0%D0%B8%D0%BD%D1%81%D0%BA%D0%B8%D0%B9-%D1%8F%D0%B7%D1%8B%D0%BA/>
2. UFFORIA (Ukrainian for foreigners). – Режим доступа: <https://www.facebook.com/UFFORiA/>

Использование интерактивных методов обучения на уроках русского языка как иностранного

Вальченко И.В.

*Харьковский национальный университет городского хозяйства имени А.Н. Бекетова
г. Харьков, Украина
e-mail: valchenko-inna@rambler.ru*

Наиболее актуальными современными тенденциями в профессиональной подготовке иностранных студентов специалисты считают совмещение активного и интерактивного обучения, которое являются совокупностью приемов и способов психолого-педагогического влияния на студентов.

Интерактивные методы обучения на сегодня являются весьма актуальным способом работы преподавателя в аудитории, тренера в группе и педагога в любом учебно-образовательном заведении. Интерактивные методы обучения, в отличие от традиционных, базируются на активном взаимодействии всех участников учебного процесса. Однако, при этом, основной акцент делается на взаимодействие студентов между собой. Такой подход позволяет значительно активизировать учебный процесс, сделать его более интересным и менее утомительным для участников, а также дает возможность широкого обмена опытом.

Термин «интерактивный» пришел к нам из английского языка и в переводе на русский язык звучит как «взаимодействующий». Существуют